

POWIATOWY URZĄD PRACY W JAWORZE
Centrum Aktywizacji Zawodowej

ul. Strzegomska 7, 59 – 400 Jawor

tel. 76 729 11 00 fax 76 729 11 38 e-mail: wrja@praca.gov.pl www.pup-jawor.pl

**MONITORING ZAWODÓW
DEFICYTOWYCH I NADWYŻKOWYCH
W POWIECIE JAWORSKIM
W 2015 ROKU**

Jawor, Kwiecień 2016 r.

Spis treści

1. Wstęp	3
2. Analiza ogólnej sytuacji na rynku pracy	5
3. Ranking zawodów deficytowych i nadwyżkowych	9
4. Analiza rynku edukacyjnego	13
5. Badanie kwestionariuszowe przedsiębiorstw	16
6. Prognoza lokalnego rynku pracy na rok 2016	26
7. Podsumowanie.	27
Informacja sygnalna	28

1. Wstęp

Zgodnie z zapisem ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (tekst jednolity Dz.U. z 2015 r. Nr 149 z późn. zm.) prowadzenie monitoringu zawodów deficytowych i nadwyżkowych jest jednym z zadań samorządu województwa oraz powiatu w zakresie polityki rynku pracy.

W roku 2015 wprowadzona została „*Nowa metodologia prowadzenia monitoringu zawodów deficytowych i nadwyżkowych na lokalnym rynku pracy*”. Metodologia ta przygotowana została na zlecenie Centrum Rozwoju Zasobów Ludzkich przez Instytut Nauk Społeczno-Ekonomicznych z Łodzi.

Monitoring zawodów, podobnie jak dotychczas, prowadzony jest na trzech poziomach terytorialnych, tj.: powiatowym, wojewódzkim i krajowym, aczkolwiek wprowadzono szereg nowych rozwiązań metodologicznych, do których zaliczyć należy przede wszystkim zmianę:

- sposobu definiowania zawodów deficytowych i nadwyżkowych,
- zakresu wykorzystywanych źródeł danych,
- sposobu prezentacji wyników monitoringu.

Monitoring zawodów deficytowych i nadwyżkowych rozumiany jest jako proces systematycznego obserwowania zjawisk zachodzących na rynku pracy dotyczących kształtowania się popytu na pracę i podaży zasobów pracy w przekroju terytorialno-zawodowym oraz formułowania na tej podstawie ocen, wniosków oraz prognoz niezbędnych dla prawidłowego funkcjonowania systemów: szkolenia bezrobotnych oraz kształcenia zawodowego.

Rozumiany w taki sposób **monitoring** zawodów deficytowych i nadwyżkowych **ma na celu**:

- określenie kierunków i natężenia zmian zachodzących w strukturze zawodowo-kwalifikacyjnej na powiatowym, wojewódzkim i krajowym rynku pracy,
- stworzenie bazy informacyjnej dla przewidywania struktur zawodowo-kwalifikacyjnych w układzie lokalnym, wojewódzkim i krajowym,
- określenie odpowiednich kierunków szkolenia bezrobotnych dla zapewnienia spójności z potrzebami rynku pracy,
- korektę poziomu, struktury i treści kształcenia zawodowego na poziomie ponadgimnazjalnym i wyższym,
- usprawnienie poradnictwa zawodowego poprzez wskazanie zawodów oraz kwalifikacji deficytowych i nadwyżkowych na lokalnych rynkach pracy,
- ułatwienie realizacji programów specjalnych dla aktywizacji osób długotrwale bezrobotnych w celu promowania ich ponownego zatrudnienia.

Zawody deficytowe to takie, na które istnieje na rynku pracy wyższe zapotrzebowanie niż liczba bezrobotnych w danym zawodzie. Na potrzeby opracowania rankingu zawodów deficytowych zdefiniowano je jako te, dla których liczba ofert pracy jest wyższa niż liczba bezrobotnych, odsetek długotrwale bezrobotnych jest nieznaczny, a odpływ bezrobotnych przewyższa ich napływ w danym okresie sprawozdawczym.

Zawody zrównoważone to takie, na które na rynku pracy występuje zapotrzebowanie zbliżone do liczby bezrobotnych w danym zawodzie. Na potrzeby opracowania rankingu zawodów zrównoważonych zdefiniowano je jako te, dla których liczba ofert pracy jest zbliżona do liczby zarejestrowanych bezrobotnych, odsetek bezrobotnych długotrwale jest nieznaczny, a odpływ bezrobotnych przewyższa ich napływ w danym okresie sprawozdawczym.

Zawody nadwyżkowe to takie, na które istnieje na rynku pracy niższe zapotrzebowanie niż liczba bezrobotnych w danym zawodzie. Na potrzeby opracowania rankingu zawodów nadwyżkowych zdefiniowano je jako te, dla których liczba ofert pracy jest niższa niż liczba bezrobotnych, długotrwale bezrobocie jest relatywnie wysokie, a napływ bezrobotnych przewyższa ich odpływ w danym okresie sprawozdawczym.

Identyfikacja zawodów deficytowych i nadwyżkowych odbywa się poprzez łączne zastosowanie trzech wskaźników: dostępności ofert pracy, długotrwałego bezrobocia i płynności bezrobotnych.

Zakres tematyczny monitoringu dotyczy zawodów i specjalności określonych w klasyfikacji zawodów i specjalności na potrzeby rynku pracy, wprowadzonej Rozporządzeniem Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 27 kwietnia 2010 r. (Dz.U. z 2014 r., poz. 1145).

Podstawowym źródłem informacji odnośnie bezrobotnych i ofert pracy według zawodów i specjalności są dane gromadzone w systemie Syriusz przez powiatowe urzędy pracy. W celu pełniejszej analizy lokalnego rynku pracy dodane zostały dwa nowe źródła danych – realizowane przez WUP badanie ofert pracy publikowanych w Internecie oraz prowadzone przez PUP badanie lokalnych pracodawców. Dodatkowo, na poziomie lokalnym, wykorzystywane są dane z Systemu Informacji Oświatowej MEN o absolwentach i uczniach szkół ponadgimnazjalnych.

Na potrzeby wdrożenia nowej metodologii przygotowane zostały narzędzia informatyczne wspomagające proces prowadzenia monitoringu:

- serwis ogólnopolski www.mz.praca.gov.pl, na którym publikowane są dane wynikowe dla kraju oraz wszystkich województw i powiatów,
- moduł w systemie Syriusz do badania lokalnych pracodawców,
- moduł w systemie WUP Viator do badania ofert pracy dostępnych w Internecie.

Począwszy od 2015 r. w ramach monitoringu dostępne są informacje sygnałne za I i II półrocze danego roku, które zawierają rankingi zawodów deficytowych i nadwyżkowych. Informacje te generowane są automatycznie, a następnie publikowane w ogólnopolskim serwisie www.mz.praca.gov.pl. Dodatkowo przygotowywane są raporty roczne, które zawierają część opisową oraz roczne rankingi zawodów deficytowych i nadwyżkowych.

Terminy publikowania informacji sygnałnych:

- koniec sierpnia – informacja sygnałna za I półrocze danego roku kalendarzowego,
- koniec lutego – informacja sygnałna za II półrocze minionego roku kalendarzowego.

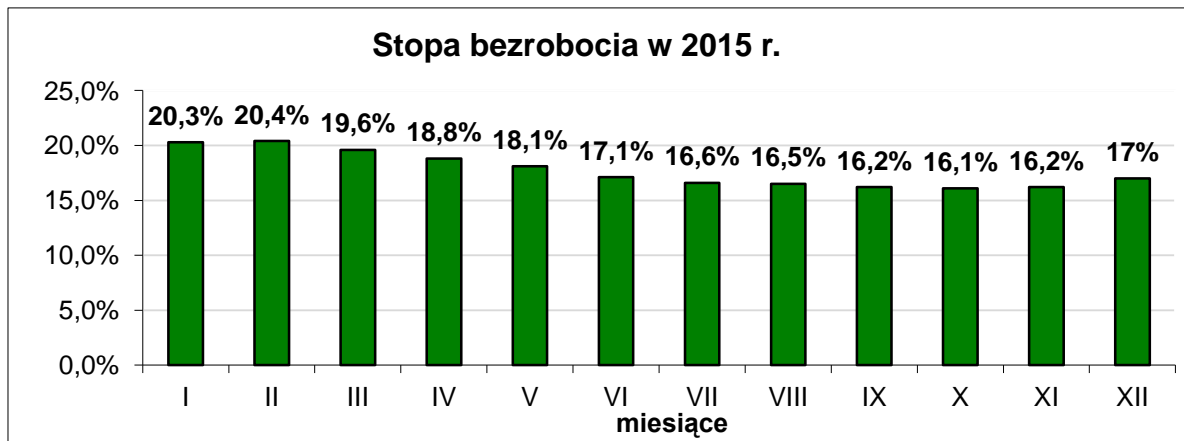
Terminy publikowania raportów rocznych:

- marzec – raporty powiatowe,
- czerwiec – raporty wojewódzkie oraz raport krajowy.

2. Analiza ogólnej sytuacji na rynku pracy

Powiatowy Urząd Pracy w Jaworze obejmuje swoim działaniem następujące gminy: Jawor, Bolków, Mściwojów, Męcinka, Paszowice, Wądroże Wielkie.

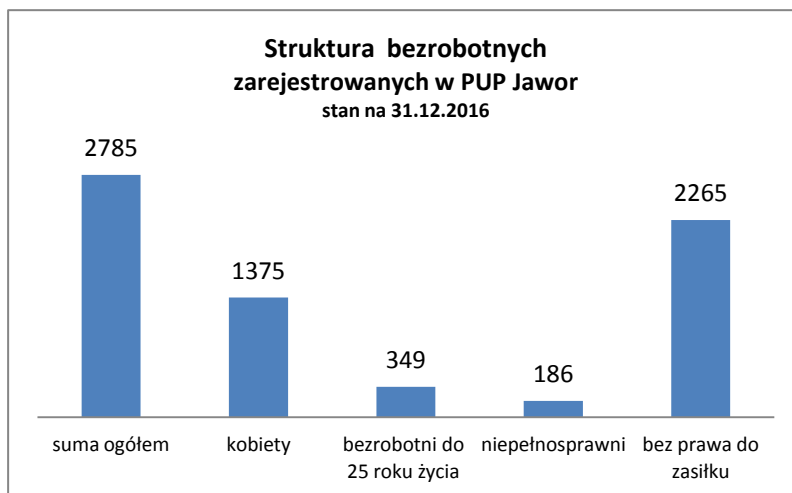
Stopa bezrobocia w powiecie jaworskim na koniec grudnia 2015 r. wynosiła 17% tj. 2785 osób, w roku 2014 na koniec grudnia stopa bezrobocia wynosiła 18,6% tj. 3074 osoby.

Liczba **nowych rejestracji** w roku 2015 wynosiła 4805, zaś w roku 2014 liczba tych osób wynosiła 4711.

Liczba osób **wyrejestrowanych** w roku 2015 wynosiła 5094, zaś w roku 2014 wynosiła 5808.

W odniesieniu do liczby osób zarejestrowanych należy również przeanalizować ilość **zgłoszonych wolnych miejsc pracy**.

W roku 2015 zgłoszono 1698 wolnych miejsc pracy, natomiast w okresie 2014. roku liczba ofert zatrudnienia wynosiła 1784.

Populacja kobiet na koniec roku 2015 stanowiła 49% ogółu bezrobotnych (1375 osób). W stosunku do 2014 roku nastąpił spadek liczby bezrobotnych kobiet o 3 % (o 233 osoby).

Bezrobotni **zamieszkali na wsi** stanowili 50,7 % ogółu zarejestrowanych. W stosunku do stanu z roku 2014, liczba bezrobotnych w tej kategorii zmniejszyła się o 1,2 %.

W strukturze bezrobotnych **według wieku**, najliczniejszą zbiorowość stanowiły osoby w przedziale wiekowym od 25 do 34 roku życia (25,8 % ogółu bezrobotnych) i był to spadek o 1,8% w porównaniu do analogicznego okresu roku 2014.

Największy odsetek wśród bezrobotnych stanowiły osoby z wykształceniem gimnazjalnym i niższym tj. 33,6% ogółu w tej grupie zanotowano również największy spadek liczby bezrobotnych w porównaniu do roku 2014 tj. o 81 osób bezrobotnych.

W strukturze bezrobotnych **według stażu pracy** na koniec 2015 r. najczęściej było zarejestrowanych osób ze stażem od 1 do 5 lat (25,6 %) oraz ze stażem od 5 do 10 lat (17,9%). Z kolei największy względny

spadek liczby bezrobotnych nastąpił wśród osób bez stażu pracy, o 62 osoby (o 1,2%) oraz wśród osób z niewielkim stażem pracy do roku o 54 osób (o 0,3%).

W strukturze osób bezrobotnych ze względu na czas pozostawania bez pracy najwięcej było osób **zarejestrowanych powyżej 24 miesięcy** (22,9%) oraz osób zarejestrowanych od 1 do 3 miesięcy (19,9%). Największy względny spadek liczby bezrobotnych nastąpił w grupach od 12 do 24 miesięcy (o 49,4 %) oraz powyżej 24 miesięcy (o 13,5 %).

Analiza bezrobocia wg zawodów

Na dzień 31.12.2015r. w Powiatowym Urzędzie Pracy w Jaworze **najwięcej** osób bezrobotnych **zarejestrowanych** było w elementarnych grupach zawodów: Sprzedawcy sklepowi (ekspedienci), Robotnicy wykonujący proste prace w przemyśle gdzie indziej niesklasyfikowani oraz Murarze i pokrewni. Wykaz zawodów z największą liczbą osób bezrobotnych na koniec 2015r. przedstawia tabela nr 1.

Tabela nr 1: Grupy zawodów, w których liczba bezrobotnych (stan na koniec okresu) był największy w 2015 roku

Kod	Elementarne grupy zawodów	Liczba bezrobotnych (stan na koniec okresu)
5223	Sprzedawcy sklepowi (ekspedienci)	326
9313	Robotnicy wykonujący prace proste w budownictwie ogólnym	113
7112	Murarze i pokrewni	78
7512	Piekarze, cukiernicy i pokrewni	69
7231	Mechanicy pojazdów samochodowych	66
5120	Kucharze	61
9329	Robotnicy wykonujący prace proste w przemyśle gdzie indziej niesklasyfikowani	59
7223	Ustawiacze i operatorzy obrabiarek do metali i pokrewni	56
7222	Ślusarze i pokrewni	51
4110	Pracownicy obsługi biurowej	47
9112	Pomoce i sprzętaczkę biurowe, hotelowe i pokrewne	44
7522	Stolarze meblowi i pokrewni	43
3314	Średni personel do spraw statystyki i dziedzin pokrewnych	42
7113	Robotnicy obróbki kamienia	39
7533	Szwaczki, hafciarki i pokrewni	39
9333	Robotnicy pracujący przy przetadunku towarów	33
5141	Fryzjerzy	31
8341	Operatorzy wolnobieżnych maszyn rolniczych i leśnych	29
7318	Rękodzielnicy wyrobów z tkanin, skóry i pokrewnych materiałów	28
3115	Technicy mechanicy	27
7212	Spawacze i pokrewni	27

Biorąc pod uwagę **wskaźnik długotrwałego bezrobocia**, który mówi o tym, jaki odsetek bezrobotnych w elementarnej grupie zawodów stanowią długotrwanie bezrobotni, największy wskaźnik odnotowano dla zawodów – Operatorzy urządzeń do produkcji wyrobów szklanych i ceramicznych, Pracownicy świadczący usługi na ulicach tj. 100,0, co oznacza, że każda osoba w ramach powyższej

grupy jest długotrwale bezrobotna oraz Rolnicy upraw polowych, Robotnicy leśni i pokrewni, tj. ok. 72%.

Tabela nr 2: Grupy zawodów, dla których wskaźnik długotrwałego bezrobocia jest najwyższy w 2015 roku

Kod	Elementarne grupy zawodów	Wskaźnik długotrwałego bezrobocia
8181	Operatorzy urządzeń do produkcji wyrobów szklanych i ceramicznych	100,00
9510	Pracownicy świadczący usługi na ulicach	100,00
6111	Rolnicy upraw polowych	72,73
6210	Robotnicy leśni i pokrewni	72,22
2342	Specjaliści do spraw wychowania małego dziecka	66,67
3321	Agenci ubezpieczeniowi	66,67
9313	Robotnicy wykonujący prace proste w budownictwie ogólnym	63,72
7112	Murarze i pokrewni	62,82
9329	Robotnicy wykonujący prace proste w przemyśle gdzie indziej niesklasyfikowani	62,71
2341	Nauczyciele szkół podstawowych	60,00

Grupy zawodów, dla których **wskaźnik płynności** bezrobotnych był największy w 2015 roku, który wskazuje na kierunek i natężenie ruchu bezrobotnych w elementarnej grupie zawodów. Dla 2 grup odnotowano wartość większą od 1, co oznacza wzrost liczby bezrobotnych w elementarnej grupie zawodów, z czego największą wartość odnotowano dla *Operatorzy urządzeń do spalania odpadów, uzdatniania wody i pokrewni*, tj. 2,0 oraz *Średni personel w zakresie działalności artystycznej i kulturalnej gdzie indziej niesklasyfikowany*, tj. 1,50. Dla 3 zawodów wynosił on 1, co wskazuje na to, że odpływ jest równy napływowi, przez co liczba bezrobotnych w danej grupie nie uległa zmianie. Wartość wskaźnika poniżej 1 osiągnął dla 10 zawodów, co mówi o tym, że odpływ przewyższa napływ i oznacza spadek bezrobotnych w zawodzie, z czego najmniejszy był on dla *Robotnicy wykonujący prace proste w przemyśle gdzie indziej niesklasyfikowani*, tj. 0,86.

Tabela nr 3: Grupy zawodów, dla których wskaźnik płynności bezrobotnych był najwyższy w 2015 roku

Kod	Elementarne grupy zawodów	Wskaźnik płynności bezrobotnych
3132	Operatorzy urządzeń do spalania odpadów, uzdatniania wody i pokrewni	2,00
3439	Średni personel w zakresie działalności artystycznej i kulturalnej gdzie indziej niesklasyfikowany	1,50
1420	Kierownicy w handlu detalicznym i hurtowym	1,00
7413	Monterzy linii elektrycznych	1,00
8153	Operatorzy maszyn do szycia	1,00
9313	Robotnicy wykonujący prace proste w budownictwie ogólnym	0,98
6111	Rolnicy upraw polowych	0,95
9211	Robotnicy wykonujący proste prace polowe	0,95
7412	Elektromechanicy i elektrycy	0,94
6210	Robotnicy leśni i pokrewni	0,94
7421	Monterzy i serwisanci urządzeń elektronicznych	0,92
7112	Murarze i pokrewni	0,90
6130	Rolnicy produkcji roślinnej i zwierzęcej	0,89
6340	Rybaczy i zbieracze pracujący na własne potrzeby	0,88
9329	Robotnicy wykonujący prace proste w przemyśle gdzie indziej niesklasyfikowani	0,86

Zawody reprezentowane przez osoby **noworejestrujące** się w jaworskim urzędzie pracy w 2015r. w dużej części pokrywają się z zawodami występującymi wśród ogółu bezrobotnych zarejestrowanych w PUP. Wykaz zawodów z największym napływem osób bezrobotnych przedstawiono w tabeli nr 4.

Tabela nr 4: Grupy zawodów, w których liczba bezrobotnych (napływ) jest największa w 2015 roku

Kod	Elementarne grupy zawodów	Liczba bezrobotnych (napływ w okresie)
5223	Sprzedawcy sklepowi (ekspedienci)	421
9313	Robotnicy wykonujący prace proste w budownictwie ogólnym	135
7231	Mechanicy pojazdów samochodowych	123
7512	Piekarze, cukiernicy i pokrewni	110
5120	Kucharze	91
7223	Ustawiacze i operatorzy obrabiarek do metali i pokrewni	89
7112	Murarze i pokrewni	79
9329	Robotnicy wykonujący prace proste w przemyśle gdzie indziej niesklasyfikowani	76
7222	Ślusarze i pokrewni	69
7522	Stolarze meblowi i pokrewni	63
8219	Monterzy gdzie indziej niesklasyfikowani	62
4110	Pracownicy obsługi biurowej	61
9112	Pomoce i sprzątaczk biurowe, hotelowe i pokrewnie	56
7113	Robotnicy obróbki kamienia	53
3314	Średni personel do spraw statystyki i dziedzin pokrewnych	52
7533	Szwaczki, hafciarki i pokrewni	52
9333	Robotnicy pracujący przy przeładunku towarów	51
5141	Fryzjerzy	50
4321	Magazynierzy i pokrewni	48
3115	Technicy mechanicy	42

Dokonując analizy **ofert pracy zgłoszonych** do Powiatowego Urzędu Pracy w 2015 roku oraz ofert pracy zamieszczonych w Internecie, należy zauważyć, że pracodawcy najczęściej poszukiwali pracowników usług i sprzedawców (łącznie 219 ofert pracy), robotników przemysłowych i rzemieślników (180 ofert pracy) natomiast najrzadziej – kierowników (łącznie 16 ofert pracy) oraz rolników, ogrodników, leśników i rybaków (łącznie 2 oferty pracy).

Tabela nr 5: Oferty pracy w 2015 roku

Nazwa wielkiej grupy zawodów	PUP	Internet	Razem
w liczbach bezwzględnych			
Ogółem	757	180	937
KIEROWNICY	9	7	16
OPERATORZY I MONTERZY MASZYN I URZĄDZEŃ	131	34	165
PRACOWNICY BIUROWI	46	0	46
PRACOWNICY USŁUG I SPRZEDAWCY	217	2	219
PRACOWNICY WYKONUJĄCY PRACE PROSTE	79	0	79

Ranking zawodów deficytowych i nadwyżkowych w powiecie jaworskim w 2015 roku

ROBOTNICZY PRZEMYSŁOWI I RZEMIEŚLNICY	161	19	180
ROLNICY, OGRODNICY, LEŚNICY I RYBACY	2		2
SPECJALIŚCI	34	95	129
TECHNICY I INNY ŚREDNI PERSONEL	78	23	101
wskaźnik struktury według źródeł			
Ogółem			
KIEROWNICY	56,25%	43,75%	100%
OPERATORZY I MONTERZY MASZYN I URZĄDZEŃ	79,39%	20,61%	100%
PRACOWNICY BIUROWI	100,00%	0,00%	100%
PRACOWNICY USŁUG I SPRZEDAWCY	99,09%	0,91%	100%
PRACOWNICY WYKONUJĄCY PRACE PROSTE	100,00%	0,00%	100%
ROBOTNICZY PRZEMYSŁOWI I RZEMIEŚLNICY	89,44%	10,56%	100%
ROLNICY, OGRODNICY, LEŚNICY I RYBACY	100,00%		100%
SPECJALIŚCI	26,36%	73,64%	100%
TECHNICY I INNY ŚREDNI PERSONEL	77,23%	22,77%	100%

3. Ranking zawodów deficytowych i nadwyżkowych

Konstrukcja rankingu zawodów deficytowych i nadwyżkowych opiera się na zestawieniu popytowej i podaźowej strony rynku pracy. Jako podaźową stronę rynku pracy przyjęto liczbę bezrobotnych zarejestrowanych w urzędzie pracy. Natomiast popyt na rynku pracy określono jako liczbę wolnych miejsc pracy i miejsc aktywizacji zawodowej.

W 2015r. do rocznej informacji sygnałnej zakwalifikowano 4 zawody **maksymalnie deficytowe**:

- Chemicy,
- Kierownicy do spraw produkcji przemysłowej,
- Projektanci aplikacji sieciowych i multimedialnych,
- Programiści aplikacji.

Tabela 6. Ranking elementarnych grup zawodów deficytowych w 2015 roku

MAKSYMALNY DEFICYT

Kod	Elementarna grupa zawodów	Liczba dostępnych ofert pracy	Odsetek ofert subsydiowanych (%)	Odsetek wolnych miejsc pracy (%)
2113	Chemicy	1	6,25	64,00
1321	Kierownicy do spraw produkcji przemysłowej	0	0,00	12,00
2513	Projektanci aplikacji sieciowych i multimedii	0	0,00	12,00
2514	Programiści aplikacji	0	0,00	12,00

oraz 4 zawody deficytowe:

- Operatorzy maszyn do szycia,
- Średni personel w zakresie działalności artystycznej i kulturalnej,
- Kierownicy w handlu detalicznym i hurtowym,
- Monterzy linii elektrycznych.

Tabela nr 7: Ranking elementarnych grup zawodów deficytowych w 2015 roku

DEFICYT

Kod	Elementarna grupa zawodów	Średniomiesięczna liczba bezrobotnych	Średniomiesięczna liczba dostępnych ofert pracy	Wskaźnik dostępności ofert pracy	Wskaźnik długotrwałego bezrobocia	Wskaźnik płynności bezrobotnych	Odsetek ofert subsydiowanych (%)	Odsetek wolnych miejsc pracy (%)
8153	Operatorzy maszyn do szycia	0,25	2,33	0,11		1,00	32,14	80,00
3439	Średni personel w zakresie działalności artystycznej i kulturalnej gdzie indziej niesklasyfikowany	1,17	3,08	0,38		1,50	0,00	2,86
1420	Kierownicy w handlu detalicznym i hurtowym	0,17	0,25	0,67		1,00	0,00	8,57
7413	Monterzy linii elektrycznych	0,17	0,25	0,67		1,00	0,00	8,57

Zamieszczony poniżej ranking **elementarnych grup zawodów zrównoważonych** w 2015 roku ukazuje, że największy **wskaźnik dostępności ofert pracy** odnotowano w grupie *Operatorzy urządzeń do spalania odpadów, uzdatniania wody i pokrewni*, tj. 1,00. Wartość wskaźnika wynosząca więcej niż 1 oznacza, że dostępność oferty pracy jest relatywnie niska, gdyż liczba bezrobotnych przewyższa liczbę ofert pracy w grupie zawodów.

Tabela nr 8: Grupy zawodów zrównoważonych w 2015 roku

RÓWNOWAGA

Kod	Elementarna grupa zawodów	Średniomiesięczna liczba bezrobotnych	Średniomiesięczna liczba dostępnych ofert pracy	Wskaźnik dostępności ofert pracy	Odsetek ofert subsydiowanych (%)	Odsetek wolnych miejsc pracy (%)
3132	Operatorzy urządzeń do spalania odpadów, uzdatniania wody i pokrewni	0,25	0,25	1,00	100,00	100,00

W 2015r. do rocznej informacji sygnałnej zakwalifikowano 12 zawodów **maksymalnie nadwyżkowych** oraz 12 **zawodów nadwyżkowych**. Zawody maksymalnie nadwyżkowe to takie, dla których nie ma żadnych ofert pracy tj. wskaźnik dostępności ofert pracy nie przyjmuje żadnych wartości, wskaźnik długotrwałego bezrobocia jest większy niż mediana, z kolei wskaźnik płynności bezrobotnych oscyluje na poziomie poniżej 1 (napływ bezrobotnych przewyższa odpływ, co oznacza wzrost liczny bezrobotnych w elementarnej grupie zawodów). Na podstawie informacji zawartych w poniższych tabelach można zauważyć, iż największe trudności w znalezieniu pracy mają: Rolnicy upraw polowych, Robotnicy wykonujący proste prace polowe, Robotnicy leśni i pokrewni.

Tabela nr 9: Ranking elementarnych grup zawodów nadwyżkowych w 2015 roku

MAKSYMALNA NADWYŻKA*		
Kod	Elementarna grupa zawodów	Liczba bezrobotnych
6111	Rolnicy upraw polowych	22
9211	Robotnicy wykonujący proste prace polowe	18
6210	Robotnicy leśni i pokrewni	18
7213	Błacharze	7
2341	Nauczyciele szkół podstawowych	4
4415	Pracownicy działów kadr	3
4214	Windykatorzy i pokrewni	3
6340	Rybaczy i zbieracze pracujący na własne potrzeby	2
7514	Robotnicy przetwórstwa surowców roślinnych	2
9510	Pracownicy świadczący usługi na ulicach	1
8157	Operatorzy maszyn do prania	1
8181	Operatorzy urządzeń do produkcji wyrobów szklanych i ceramicznych	0

Tabela nr 10: Ranking elementarnych grup zawodów nadwyżkowych w 2015 roku

NADWYŻKA								
Kod	Elementarna grupa zawodów	Średniomiesięczna liczba bezrobotnych	Średniomiesięczna liczba dostępnych ofert pracy	Wskaźnik dostępności ofert pracy	Wskaźnik długotrwałego bezrobocia	Wskaźnik płynności bezrobotnych	Odsetek ofert subsydiowanych (%)	Odsetek wolnych miejsc pracy (%)
7412	Elektromechanicy i elektrycy	25,25	0,17	151,50	58,33	0,94	50,00	0,00
7112	Murarze i pokrewni	75,83	0,67	113,75	62,82	0,90	37,50	0,00
6130	Rolnicy produkcji roślinnej i zwierzęcej	8,83	0,08	106,00	60,00	0,89	100,00	0,00
2342	Specjaliści do spraw wychowania małego dziecka	4,08	0,08	49,00	66,67	0,83	0,00	0,00
7421	Monterzy i serwisanci urządzeń elektronicznych	6,58	0,17	39,50	57,14	0,92	0,00	0,00
9313	Robotnicy wykonujący prace proste w budownictwie ogólnym	117,33	3,25	36,10	63,72	0,98	66,67	0,00
7115	Cieśle i stolarze budowlani	14,50	0,42	34,80	63,16	0,73	100,00	0,00
9329	Robotnicy wykonujący prace proste w przemyśle gdzie indziej niesklasyfikowani	60,58	1,75	34,62	62,71	0,86	95,24	0,00
3321	Agenci ubezpieczeniowi	2,83	0,08	34,00	66,67	0,67	100,00	0,00
1219	Kierownicy do spraw obsługi biznesu i zarządzania gdzie	2,58	0,08	31,00	66,67	0,50	0,00	0,00

Ranking zawodów deficytowych i nadwyżkowych w powiecie jaworskim w 2015 roku

	indziej niesklasyfikowani							
8322	Kierowcy samochodów osobowych i dostawczych	18,08	0,67	27,12	55,00	0,71	50,00	100,00
7311	Mechanicy precyzyjni	1,00	0,17	6,00	100,00	0,00	100,00	0,00

Przedstawione powyżej zestawienie zawodów deficytowych, nadwyżkowych i zrównoważonych nie daje pełnego odzwierciedlenia sytuacji na lokalnym rynku pracy, ze względu na występujące trudności, m.in.:

- dołączanie ofert internetowych często rozdzielanych proporcjonalnie na wszystkie urzędy z rozdzielnika wojewódzkiego. Do urzędów pracy trafia tylko niewielka część informacji o wolnych miejscach pracy. Pracodawcy poszukując pracownika korzystają z różnych źródeł i metod. Zadaniem z kolei WUP jest analiza ogłoszeń internetowych i przyporządkowywanie ich odpowiednim urzędom pracy ze względu na miejsce wykonywania pracy;
- Bazowanie w analizie bezrobotnych wyłącznie na 1 zawodzie, a nie na kwalifikacjach;
- Pomijanie młodzieży zarejestrowanej jako „bez zawodu”, która nie uzyskała kompletu kwalifikacji i nie zdała wszystkich egzaminów kwalifikacyjnych.

Zawody mogą łatwo zmienić miejsce w rankingu z nadwyżkowych do deficytowych i na odwrót. Wystarczy, by na lokalnym rynku pracy zamknięty został większy zakład zatrudniający osoby o pewnej specjalności, by zawód zaliczony został do deficytowych i odwrotnie: gdy powstanie nowy zakład pracy zatrudniający specjalistów w danej dziedzinie, a pracodawca zgłosi zapotrzebowanie na pracowników w powiatowym urzędzie pracy, to specjalność ta w rankingu może awansować do grona najbardziej poszukiwanych.

Analiza umiejętności i uprawnień

Do analizy umiejętności i uprawnień należy charakterystyka bezrobotnych bez zawodu według posiadanego wykształcenia i typu ukończonej szkoły. W tabeli poniżej zaprezentowano odsetek bezrobotnych bez zawodu z danym poziomem wykształcenia lub typem ukończonej szkoły w stosunku do ogółu bezrobotnych. Analiza wyników wskazuje, że w populacji bezrobotnych bez zawodu zdecydowanie dominują bezrobotni z wykształceniem gimnazjalnym i niższym. Stanowią oni 55,4% wszystkich bezrobotnych bez zawodu. Porównując odsetek bezrobotnych bez zawodu wśród bezrobotnych według poziomu wykształcenia można również zaobserwować, że stanowią oni dużą częśći populacji bezrobotnych z wykształceniem średnim ogólnokształcącym (22,6%) oraz gimnazjalnym i niższym (15,5%). Należy również dodać, że w powiecie bezrobotni bez zawodu stanowią stosunkowo mały odsetek ogółu bezrobotnych (8,87%). Szczegółowe dane znajdują się w poniższej tabeli.

Tabela nr 11: Bezrobotni bez zawodu w 2015 roku

Wyszczególnienie	Bezrobotni ogółem	w tym bezrobotni bez zawodu	Odsetek bezrobotnych bez zawodu (%)*
Ogółem	2 739	243	8,87%
wg poziomu wykształcenia:			
gimnazjalne i poniżej	913	142	15,55%
zasadnicze zawodowe	852	14	1,64%

Ranking zawodów deficytowych i nadwyżkowych w powiecie jaworskim w 2015 roku

średnie ogólnokształcące	203	46	22,66%
policealne i średnie zawodowe	534	36	6,74%
wyższe	234	5	2,14%
wg typu ukończonej szkoły:			
zasadnicza szkoła zawodowa	403	7	1,74%
szkoła przysposabiająca do pracy	1	0	0,00%
technikum	86	19	22,09%
liceum ogólnokształcące	96	27	28,13%
liceum profilowane	11	1	9,09%
technikum uzupełniające			
liceum uzupełniające	3	1	33,33%
szkoła policealna	24	2	8,33%
wyższa	151	4	2,65%

4. Analiza rynku edukacyjnego

Uzupełnieniem wnioskowania o deficycie bądź nadwyżce zawodu, dokonanej na podstawie metody rankingowej jest poszerzona analiza rynku edukacyjnego, w oparciu o liczbę uczniów ostatniego roku i absolwentów szkół. Zaprezentowane poniżej dane mogą posłużyć do określenia kierunków szkoleń dla bezrobotnych oraz korekty poziomu i struktury treści kształcenia zawodowego na poziomie ponadgimnazjalnym. Analiza została wykonana w oparciu o następujące dane:

- liczbę bezrobotnych absolwentów według ostatnio ukończonej szkoły (nazwa i typ szkoły ponadgimnazjalnej lub nazwa uczelni wyższej) oraz bezrobotnych i absolwentów wg zawodu i specjalności (w przypadku absolwentów szkół ponadgimnazjalnych i wyższych) lub kierunku kształcenia (w przypadku absolwentów szkół wyższych) z systemu Syriusz,
- liczbę uczniów ostatnich klas, w tym którzy zdali egzamin maturalny z Systemu Informacji Oświatowej MEN,
- liczbę absolwentów szkół ponadgimnazjalnych według zawodu i specjalności oraz ukończonej szkoły (nazwa i typ szkoły) z Systemu Informacji Oświatowej MEN,
- liczbę absolwentów szkół ponadgimnazjalnych, którzy zdali egzamin potwierdzający kwalifikacje zawodowe, według zawodu i specjalności oraz ukończonej szkoły (nazwa i typ szkoły) z Systemu Informacji Oświatowej MEN,
- liczbę absolwentów szkół wyższych według kierunków nauki oraz nazwy uczelni wyższej,
- liczbę studentów pierwszego i ostatniego roku studiów.

W niniejszej analizie za **bezrobotnego absolwenta** uważa się osobę, która w okresie do upływu 12 miesięcy od dnia określonego w dyplomie, świadectwie czy innym dokumencie potwierdzającym ukończenie szkoły lub zaświadczenie o ukończeniu kursu, pozostaje w rejestrze powiatowego urzędu pracy.

Analiza absolwentów szkół ponadgimnazjalnych i wyższych opiera się na:

- zestawieniu liczby bezrobotnych absolwentów zarejestrowanych w urzędzie pracy z łączną liczbą absolwentów, z uwzględnieniem posiadanego zawodu/specjalności (w agregacji do elementarnej grupy zawodów), ostatnio ukończonej szkoły (nazwa i typ szkoły)

- zestawieniu liczby bezrobotnych absolwentów zarejestrowanych w urzędzie pracy z łączną liczbą bezrobotnych, z uwzględnieniem posiadanego zawodu/specjalności (w agregacji do elementarnej grupy zawodów) – wskaźnik frakcji absolwentów wśród bezrobotnych,
- oszacowanie faktycznej frakcji absolwentów wchodzących na rynek pracy (dotyczy tylko absolwentów szkół ponadgimnazjalnych).

Miernikiem służącym do identyfikacji elementarnych grup zawodów/kierunków nauki i szkół, w których absolwenci mają trudności ze znalezieniem pracy jest **wskaźnik frakcji bezrobotnych wśród absolwentów**:

$$WBA_t^k = \frac{BA_t^k}{A_{t-1}^k} * 100,$$

gdzie:

BA_t^k – liczba bezrobotnych absolwentów według elementarnych grup zawodów/kierunku nauki bądź typu szkoły (zasadnicza zawodowa, średnia ogólnokształcąca, średnia zawodowa i policealna, wyższa) bądź nazwy szkoły/uczelni – stan na koniec grudnia/maja (np. 31.12.2011 i 31.05.2012),

A_{t-1}^k – liczba absolwentów szkół ponadgimnazjalnych/wyższych według elementarnych grup zawodów/kierunku nauki bądź typu szkoły (zasadnicza zawodowa, średnia ogólnokształcąca, średnia zawodowa i policealna, wyższa) bądź nazwy szkoły/uczelni – stan za poprzedni rok szkolny/akademicki (np. rok szkolny 2010/2011).

Powyższy wskaźnik informuje, jaki odsetek absolwentów w elementarnej grupie zawodów/kierunku nauki/szkoły k stanowią bezrobotni absolwenci w elementarnej grupie zawodów/kierunku nauki/szkoły k (w %). Miernik przyjmuje wartości od 0 % (oznacza brak bezrobotnych wśród absolwentów według wybranej specyfikacji) do 100 % (sytuacja, w której każdy absolwent w elementarnej grupie zawodów/kierunku nauki/szkoły k jest zarejestrowany jako bezrobotny). Im niższe wskaźnik przyjmuje wartości, tym daną grupę elementarną zawodów/kierunek nauki/szkołę można uznać za bardziej dostosowaną do potrzeb lokalnego rynku pracy, gdyż jej absolwenci znajdują zatrudnienie w ciągu 6 lub 11 miesięcy od ukończenia szkoły. Można również sprawdzić, czy w miarę upływu czasu sytuacja absolwentów ulega poprawie. Efektem może być wykaz szkół z informacją na temat liczby absolwentów i odsetek bezrobotnych absolwentów po 6 i 11 miesiącach od ukończenia szkoły.

Tabela nr 12. Uczniowie ostatnich klas szkół ponadgimnazjalnych według elementarnych grup zawodów deficytowych, zrównoważonych oraz nadwyżkowych w 2015 roku

Zawody deficytowe

Elementarna grupa zawodów		Liczba uczniów ostatnich klas szkół ponadgimnazjalnych
Kod	Nazwa	
1321	Kierownicy do spraw produkcji przemysłowej	0
1420	Kierownicy w handlu detalicznym i hurtowym	0
2113	Chemicy	0

Ranking zawodów deficytowych i nadwyżkowych w powiecie jaworskim w 2015 roku

2513	Projektanci aplikacji sieciowych i multimediiów	0
2514	Programiści aplikacji	0
3439	Średni personel w zakresie działalności artystycznej i kulturalnej gdzie indziej niesklasyfikowany	0
7413	Monterzy linii elektrycznych	0
8153	Operatorzy maszyn do szycia	0

Zawody nadwyżkowe

Elementarna grupa zawodów		Liczba uczniów ostatnich klas szkół ponadgimnazjalnych
Kod	Nazwa	
1219	Kierownicy do spraw obsługi biznesu i zarządzania gdzie indziej niesklasyfikowani	0
2341	Nauczyciele szkół podstawowych	0
2342	Specjaliści do spraw wychowania małego dziecka	0
3321	Agenci ubezpieczeniowi	0
4214	Windykatorzy i pokrewni	0
4415	Pracownicy działów kadr	0
6111	Rolnicy upraw polowych	0
6130	Rolnicy produkcji roślinnej i zwierzęcej	1
6210	Robotnicy leśni i pokrewni	0
6340	Rybaczy i zbieracze pracujący na własne potrzeby	0
7112	Murarze i pokrewni	2
7115	Cieśle i stolarze budowlani	0
7213	Blacharze	0
7311	Mechanicy precyzyjni	0
7412	Elektromechanicy i elektrycy	1
7421	Monterzy i serwisanci urządzeń elektronicznych	1
7514	Robotnicy przetwórstwa surowców roślinnych	0
8157	Operatorzy maszyn do prania	0
8181	Operatorzy urządzeń do produkcji wyrobów szklanych i ceramicznych	0
8322	Kierowcy samochodów osobowych i dostawczych	0
9211	Robotnicy wykonujący proste prace polowe	0
9313	Robotnicy wykonujący prace proste w budownictwie ogólnym	0
9329	Robotnicy wykonujący prace proste w przemyśle gdzie indziej niesklasyfikowani	0
9510	Pracownicy świadczący usługi na ulicach	0

Zawody zrównoważone

Elementarna grupa zawodów		Liczba uczniów ostatnich klas szkół ponadgimnazjalnych
Kod	Nazwa	
3132	Operatorzy urządzeń do spalania odpadów, uzdatniania wody i pokrewni	0

Analiza absolwentów szkół ponadgimnazjalnych opiera się na zestawieniu liczby bezrobotnych absolwentów zarejestrowanych w urzędzie pracy z łączną liczbą absolwentów – wskaźnik frakcji bezrobotnych wśród absolwentów. Miernikiem służącym do identyfikacji szkół, po których ukończeniu absolwenci mają trudności ze znalezieniem pracy jest wskaźnik frakcji bezrobotnych wśród absolwentów. Wskaźnik informuje, jaki odsetek absolwentów danego typu szkoły stanowią bezrobotni absolwenci (w %). Miernik przyjmuje wartości od 0% (oznacza brak bezrobotnych wśród absolwentów

według danego typu szkoły) do 100% (sytuacja, w której każdy absolwent w danym typie szkoły jest zarejestrowany jako bezrobotny). Analiza wyników wskazuje na stosunkowo wysokie wartości wskaźnika w przypadku zasadniczych szkół (18,03%).

Tabela nr 13. Liczba absolwentów oraz bezrobotnych absolwentów według typu szkoły w 2015 roku

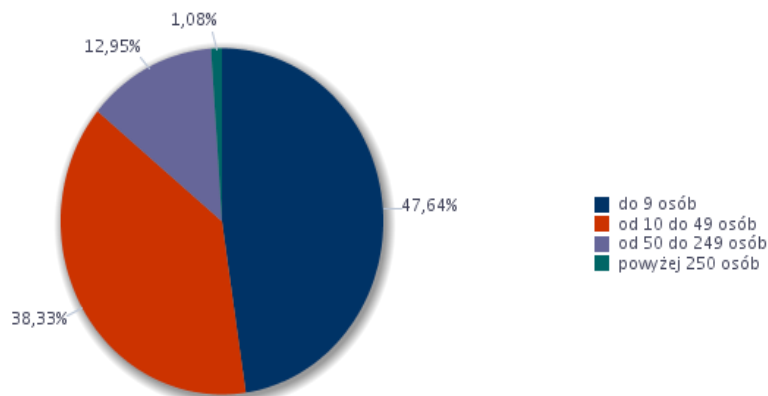
Typ szkoły	Liczba absolwentów w roku szkolnym poprzedzającym rok sprawozdawczy		Liczba bezrobotnych absolwentów		Wskaźnik frakcji bezrobotnych absolwentów wśród absolwentów (%)	
	ogółem	posiadający tytuł zawodowy*	stan na koniec grudnia roku poprzedniego	stan na koniec maja roku sprawozdawczego	stan na koniec grudnia roku poprzedniego	stan na koniec maja roku sprawozdawczego
zasadnicza szkoła zawodowa	61	12	14	11	22,95%	18,03%
szkoła przysposabiająca do pracy	1		0	0		
technikum	89	37	10	12	11,24%	13,48%
liceum ogólnokształcące	135		21	16	15,56%	11,85%
liceum profilowane			1	1		
liceum uzupełniające			0	0		
szkoła policealna	52	51	1	3	1,92%	5,77%

5. Badanie kwestionariuszowe przedsiębiorstw

Specyfika badania, polegająca na odwoływaniu się do opinii respondentów (właściciele przedsiębiorstw lub osób odpowiedzialnych/współodpowiedzialnych za zatrudnienie) dostarcza szybkich informacji o bieżącej oraz potencjalnej strukturze zatrudnienia w przedsiębiorstwie. Sposób sformułowania pytań miał na celu zagwarantowanie łatwości prowadzenia badania. Ponadto, pytania odnoszące się do umiejętności i uprawnień pozwalające na wyodrębnienie pożądanych cech kandydata w danym zawodzie, a w konsekwencji modyfikację systemu szkolenia bezrobotnych. Respondentom zadane były również pytania mające na celu identyfikację problemów ze znalezieniem nowych pracowników (analiza od strony zawodów oraz umiejętności i uprawnień). Badaniem zostały objęte podmioty gospodarcze funkcjonujące na lokalnym rynku pracy, zatrudniające przynajmniej jednego pracownika. Celem tego badania było przede wszystkim analiza sytuacji na lokalnym rynku pracy oraz konstruowanie na tej podstawie prognoz.

Wśród badanych podmiotów największy odsetek (47,64% ogółu) stanowiły podmioty zatrudniające do 9 pracowników. Kolejną, pod względem liczności, grupą były przedsiębiorstwa zatrudniające 10 do 49 osób – przedsiębiorstwa te stanowiły 38,33% badanej grupy. Mniejszy odsetek, bo 12,95% ogółu, stanowiły podmioty zatrudniające od 50 do 249 osób.

Rysunek 1. Struktura badanych przedsiębiorstw pod względem liczby zatrudnionych pracowników

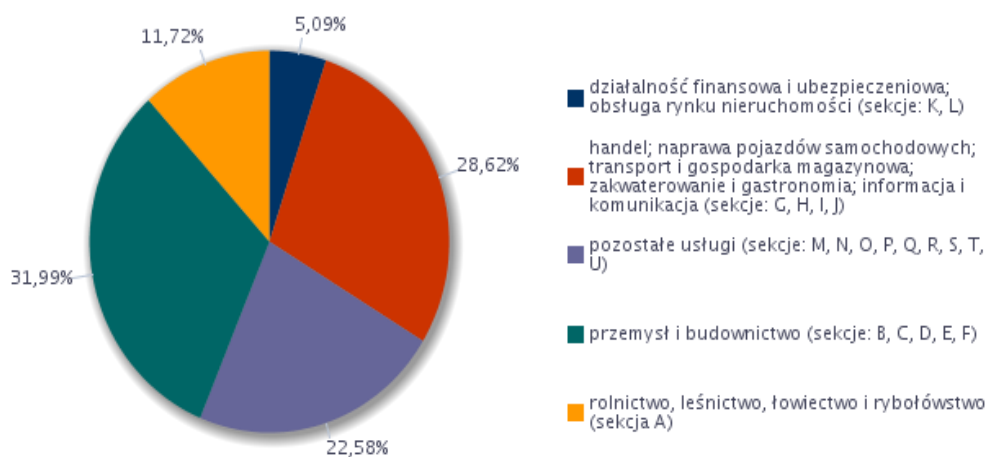

Badane przedsiębiorstwa działały głównie w branżach:

- 31,99% przemysł i budownictwo,
- 28,62% handel, transport, naprawa pojazdów samochodów;
- 22,58% pozostałe usługi.

Najniższy odsetek badanych (5,09%) zajmował się działalnością finansową, ubezpieczeniową i obrotem nieruchomościami.

Rysunek nr 2: Struktura badanych przedsiębiorstw według rodzaju działalności

Wskaźniki zatrudnienia netto budowane są w oparciu o warianty odpowiedzi znajdujące się w pytaniach odnoszących się do bieżącej sytuacji przedsiębiorstw na rynku pracy. Wskaźnik zatrudnienia netto, z punktu widzenia badania przedsiębiorstw, jest obliczany jako różnica frakcji odpowiedzi pozytywnych i negatywnych (po uwzględnieniu wag):

$$WZ = \left(\frac{\sum_{i=1}^P wp_i^a wr_i^a P_i}{\sum_{i=1}^S wp_i^a wr_i^a S_i} - \frac{\sum_{i=1}^N wp_i^a wr_i^a N_i}{\sum_{i=1}^S wp_i^a wr_i^a S_i} \right) * 100$$

gdzie:

P – liczba odpowiedzi pozytywnych,

N – liczba odpowiedzi negatywnych,

S – liczba obserwacji (łącznie liczba przedsiębiorstw w próbie),

i – numer obserwacji, $i=1, \dots, S$,

wp_i^a – waga próby dla i -tej obserwacji,

wr_i^a – waga rozmiaru dla i -tej obserwacji,

P_i – wskazanie pozytywne dla i -tej obserwacji,

N_i – wskazanie negatywne dla i -tej obserwacji,

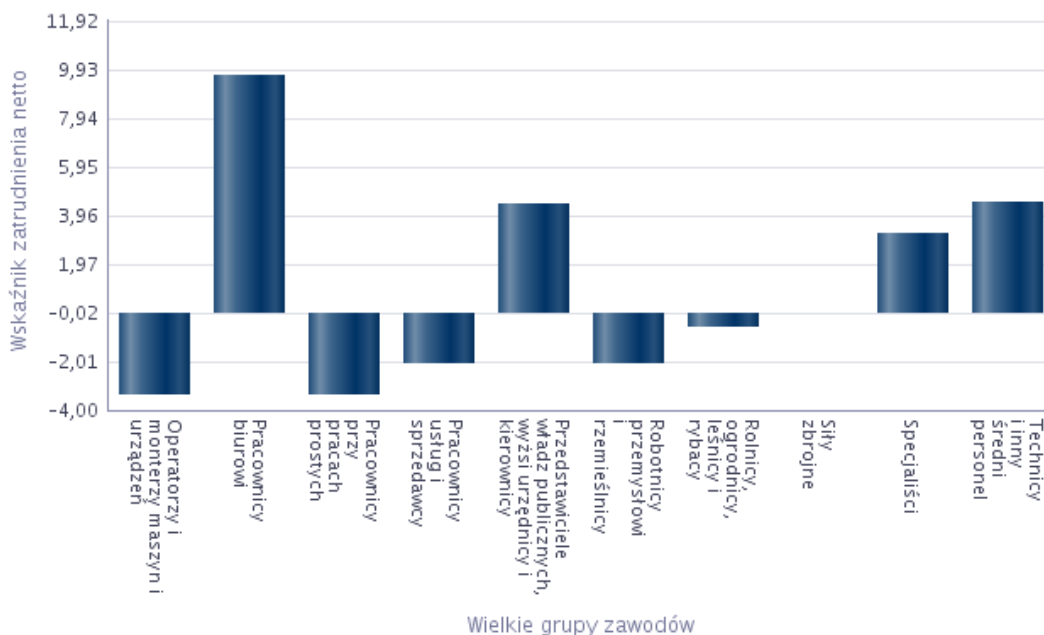
S_i – suma wszystkich wskazań dla i -tej obserwacji.

Wskaźnik zatrudnienia netto przyjmuje wartości od -100 do 100. Wartości ujemne oznaczają pogorszenie sytuacji w przedsiębiorstwie. Im niższa wartość prezentowanych indeksów tym wyższy odsetek firm deklaruje niekorzystne zmiany w obszarze zatrudnienia. Ujemna wartość wskaźnika, jednak różna od -100, świadczy o tym, że odsetek firm deklarujących redukcję liczby pracujących przewyższa odsetek przedsiębiorstw potwierdzających rozszerzenie zasobów kadrowych. Natomiast wartości dodatnie wyliczanych indeksów oznaczają poprawę sytuacji firm na lokalnym rynku pracy. Im wyższa wartość wskaźnika tym wyższy odsetek przedsiębiorstw deklaruje korzystne zmiany w obrębie zatrudnienia. Dodatnia wartość indeksu (różna od 100) oznacza zatem, że odsetek firm deklarujących zwiększenie zatrudnienia przewyższył frakcję przedsiębiorstw sygnalizujących redukcję poziomu omawianej kategorii.

W powiecie jaworskim w roku 2015 wskaźnik zatrudnienia netto ogółem przyjął wartość 22,53. Obliczono go też dla każdej z wielkich grup zawodów. W czterech wielkich grupach przyjął on wartości dodatnie, a najwyższą wartość wskaźnika zaobserwowano w grupie pracowników biurowych. Wartość zerową wskaźnik zatrudnienia przyjął w grupie „siły zbrojne”, a w pięciu przypadkach wskaźnik ten osiągnął wartość ujemną.

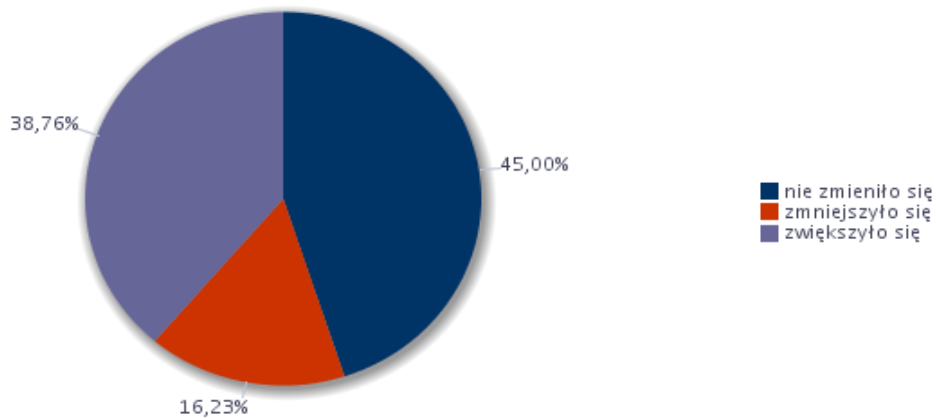
Tabela nr 14: Wskaźnik zatrudnienia netto według wielkich grup zawodów w 2015 roku

Wielkie grupy zawodów	Wskaźnik zatrudnienia netto
Operatorzy i monterzy maszyn i urządzeń	-3,31
Pracownicy biurowi	9,68
Pracownicy przy pracach prostych	-3,31
Pracownicy usług i sprzedawcy	-2,04
Przedstawiciele władz publicznych, wyżsi urzędnicy i kierownicy	4,50
Robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy	-2,04
Rolnicy, ogrodnicy, leśnicy i rybacy	-0,55
Siły zbrojne	0,00
Specjaliści	3,24
Technicy i inny średni personel	4,50

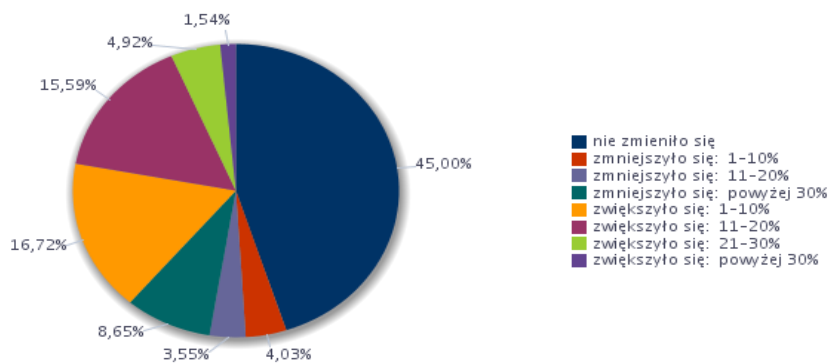
W 2015 roku odnotowano, że najwięcej spośród badanych przedsiębiorstw nie dokonało zmian w zatrudnieniu, tj. 45%. Natomiast 38,76% przedsiębiorstw zwiększyło zatrudnienie, a 16,23% zmniejszyło.

Rysunek 3. Odsetek przedsiębiorstw deklarujących zmiany w zatrudnieniu w 2015 roku

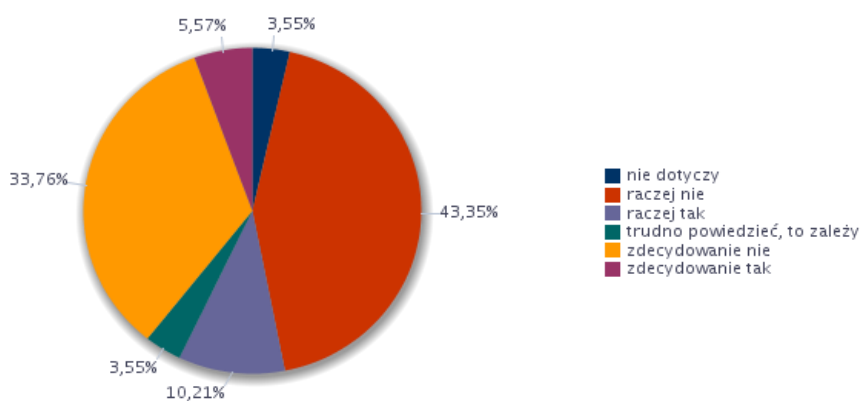
Biorąc pod uwagę o ile zmieniło się zatrudnienie wśród badanych przedsiębiorstw w 2015 roku można zauważyć, że największe zmiany (oprócz tego, że 45% nie dokonało zmian w zatrudnieniu) nastąpiły wśród przedsiębiorstw zwiększających zatrudnienie o 1-10 % oraz zwiększających zatrudnienie o 11 –20 %.

Rysunek nr 4: Odsetek przedsiębiorstw deklarujących zmiany w zatrudnieniu w 2015 roku

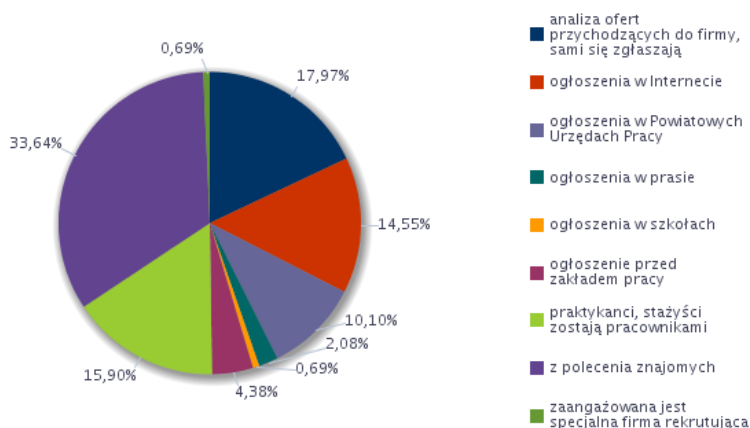
Przedsiębiorstwom zostało zadane pytanie „Czy Państwa firma ma problemy z pozyskiwaniem nowych pracowników?”. Najwięcej z nich udzieliło odpowiedzi „raczej nie” i „zdecydowanie nie” (w sumie 77,11%).

Rysunek nr 5: Struktura odpowiedzi przedsiębiorstw deklarujących problemy z pozyskiwaniem nowych pracowników w 2015 roku

Analizując sposoby dotyczące poszukiwania nowych pracowników warto w wspomnieć, że ponad 66% zatrudnianych pracowników odbywa się bez pośrednictwa urzędu pracy tj. z ogłoszeń w Internecie, z polecenia znajomych a także zatrudnienia wynikającego z wyboru kandydatów spośród aplikacji składanych bezpośrednio u pracodawców.

Rysunek nr 6 Struktura odpowiedzi przedsiębiorstw dotyczących sposobu poszukiwania nowych pracowników

Poniższa analiza pozwala na uzyskanie informacji o cechach kandydatów, które w opinii pracodawców odgrywają kluczową rolę w procesie rekrutacji. Ponadto, na bazie badania istnieje możliwość wskazania, w których zawodach przedsiębiorcy z danego powiatu napotykają problemy z pozyskaniem kandydatów do pracy i jakich umiejętności brakuje u potencjalnych pracowników w danym zawodzie. Zakres tematyczny pozyskanych w badaniu danych umożliwił porównanie oczekiwań pracodawców, pod kątem zawodów i niezbędnych w nich umiejętności i uprawnień, z cechami osób zarejestrowanych jako bezrobotne w urzędach pracy.

Ogółem pracodawcy największą wagę przywiązują do komunikacji ustnej/komunikatywności, umiejętności czytania ze zrozumieniem, planowania i organizacji pracy własnej, sprawności psychofizycznej i psychomotorycznej, obsługa, montaż i naprawa urządzeń technicznych oraz współpracy w zespole.

Tabela 15. Zawody, w jakich najtrudniej znaleźć odpowiednich kandydatów do pracy

Trudności z pozyskaniem pracowników			Liczba bezrobotnych - stan na koniec okresu sprawozdawczego
Elementarna grupa zawodów	Brakujące umiejętności i uprawnienia	Odsetek wskazań odpowiedzi „tak”	
Elektromechanicy i elektromonterzy	czytanie ze zrozumieniem i pisanie tekstów w języku polskim	7,69%	0
	obsługa, montaż i naprawa urządzeń technicznych	7,69%	0
	planowanie i organizacja pracy własnej	7,69%	0
	przedsiębiorczość, inicjatywność, kreatywność	7,69%	0
	sprawność psychofizyczna i psychomotoryczna	7,69%	0
	współpraca w zespole	7,69%	0
	wykonywanie obliczeń	7,69%	0
	wyszukiwanie informacji, analiza i wyciąganie wniosków	7,69%	0
	komunikacja ustna / komunikatywność	0,00%	0
	obsługa komputera i wykorzystanie Internetu	0,00%	0
	wywieranie wpływu	0,00%	0
	zarządzanie ludźmi / przywództwo	0,00%	0
	znajomość języków obcych	0,00%	0
Kierowcy operatorzy wózków jezdniowych	czytanie ze zrozumieniem i pisanie tekstów w języku polskim	7,69%	0
	obsługa, montaż i naprawa urządzeń technicznych	7,69%	0
	przedsiębiorczość, inicjatywność, kreatywność	7,69%	0
	sprawność psychofizyczna i psychomotoryczna	7,69%	0
	komunikacja ustna / komunikatywność	0,00%	0
	obsługa komputera i wykorzystanie Internetu	0,00%	0
	planowanie i organizacja pracy własnej	0,00%	0
	współpraca w zespole	0,00%	0
wykonywanie obliczeń	0,00%	0	

Ranking zawodów deficytowych i nadwyżkowych w powiecie jaworskim w 2015 roku

	wyszukiwanie informacji, analiza i wyciąganie wniosków	0,00%	0
	wywieranie wpływu	0,00%	0
	zarządzanie ludźmi / przywództwo	0,00%	0
	znajomość języków obcych	0,00%	0
Kierownicy do spraw finansowych	czytanie ze zrozumieniem i pisanie tekstów w języku polskim	0,00%	0
	komunikacja ustna / komunikatywność	0,00%	0
	obsługa komputera i wykorzystanie Internetu	0,00%	0
	obsługa, montaż i naprawa urządzeń technicznych	0,00%	0
	planowanie i organizacja pracy własnej	0,00%	0
	przedsiębiorczość, inicjatywność, kreatywność	0,00%	0
	sprawność psychofizyczna i psychomotoryczna	0,00%	0
	współpraca w zespole	0,00%	0
	wykonywanie obliczeń	0,00%	0
	wyszukiwanie informacji, analiza i wyciąganie wniosków	0,00%	0
	wywieranie wpływu	0,00%	0
	zarządzanie ludźmi / przywództwo	0,00%	0
	znajomość języków obcych	0,00%	0
	Ogółem (bez względu na zawód)	obsługa, montaż i naprawa urządzeń technicznych	2,72%
planowanie i organizacja pracy własnej		2,72%	0
wyszukiwanie informacji, analiza i wyciąganie wniosków		2,72%	0
wykonywanie obliczeń		1,97%	0
czytanie ze zrozumieniem i pisanie tekstów w języku polskim		1,73%	0
komunikacja ustna / komunikatywność		1,73%	0
sprawność psychofizyczna i psychomotoryczna		1,73%	0
współpraca w zespole		1,73%	0
obsługa komputera i wykorzystanie Internetu		0,98%	0
przedsiębiorczość, inicjatywność, kreatywność		0,98%	0
wywieranie wpływu		0,98%	0
zarządzanie ludźmi / przywództwo		0,98%	0
znajomość języków obcych		0,98%	0
Operatorzy maszyn do szycia		obsługa, montaż i naprawa urządzeń technicznych	7,69%
	planowanie i organizacja pracy własnej	7,69%	0
	współpraca w zespole	7,69%	0
	czytanie ze zrozumieniem i pisanie tekstów w języku polskim	0,00%	0
	komunikacja ustna / komunikatywność	0,00%	0
	obsługa komputera i wykorzystanie Internetu	0,00%	0
	przedsiębiorczość, inicjatywność, kreatywność	0,00%	0
	sprawność psychofizyczna i psychomotoryczna	0,00%	0
	wykonywanie obliczeń	0,00%	0
	wyszukiwanie informacji, analiza i wyciąganie wniosków	0,00%	0

Ranking zawodów deficytowych i nadwyżkowych w powiecie jaworskim w 2015 roku

	wywieranie wpływu	0,00%	0
	zarządzanie ludźmi / przywództwo	0,00%	0
	znajomość języków obcych	0,00%	0
Operatorzy sprzętu do robót ziemnych i urządzeń pokrewnych	czytanie ze zrozumieniem i pisanie tekstów w języku polskim	7,69%	0
	obsługa, montaż i naprawa urządzeń technicznych	7,69%	0
	planowanie i organizacja pracy własnej	7,69%	0
	sprawność psychofizyczna i psychomotoryczna	7,69%	0
	współpraca w zespole	7,69%	0
	komunikacja ustna / komunikatywność	0,00%	0
	obsługa komputera i wykorzystanie Internetu	0,00%	0
	przedsiębiorczość, inicjatywność, kreatywność	0,00%	0
	wykonywanie obliczeń	0,00%	0
	wyszukiwanie informacji, analiza i wyciąganie wniosków	0,00%	0
	wywieranie wpływu	0,00%	0
	zarządzanie ludźmi / przywództwo	0,00%	0
	znajomość języków obcych	0,00%	0
	Piekarze, cukiernicy i pokrewni	obsługa, montaż i naprawa urządzeń technicznych	7,69%
planowanie i organizacja pracy własnej		7,69%	0
sprawność psychofizyczna i psychomotoryczna		7,69%	0
współpraca w zespole		7,69%	0
zarządzanie ludźmi / przywództwo		7,69%	0
czytanie ze zrozumieniem i pisanie tekstów w języku polskim		0,00%	0
komunikacja ustna / komunikatywność		0,00%	0
obsługa komputera i wykorzystanie Internetu		0,00%	0
przedsiębiorczość, inicjatywność, kreatywność		0,00%	0
wykonywanie obliczeń		0,00%	0
wyszukiwanie informacji, analiza i wyciąganie wniosków		0,00%	0
wywieranie wpływu		0,00%	0
znajomość języków obcych		0,00%	0
Robotnicy wykonujący prace proste w przemyśle gdzie indziej niesklasyfikowani	czytanie ze zrozumieniem i pisanie tekstów w języku polskim	7,69%	0
	komunikacja ustna / komunikatywność	7,69%	0
	obsługa, montaż i naprawa urządzeń technicznych	7,69%	0
	wykonywanie obliczeń	7,69%	0
	obsługa komputera i wykorzystanie Internetu	0,00%	0
	planowanie i organizacja pracy własnej	0,00%	0
	przedsiębiorczość, inicjatywność, kreatywność	0,00%	0
	sprawność psychofizyczna i psychomotoryczna	0,00%	0
	współpraca w zespole	0,00%	0
	wyszukiwanie informacji, analiza i wyciąganie wniosków	0,00%	0
	wywieranie wpływu	0,00%	0

Ranking zawodów deficytowych i nadwyżkowych w powiecie jaworskim w 2015 roku

	zarządzanie ludźmi / przywództwo	0,00%	0
	znajomość języków obcych	0,00%	0
Stolarze meblowi i pokrewni	obsługa, montaż i naprawa urządzeń technicznych	7,69%	0
	czytanie ze zrozumieniem i pisanie tekstów w języku polskim	0,00%	0
	komunikacja ustna / komunikatywność	0,00%	0
	obsługa komputera i wykorzystanie Internetu	0,00%	0
	planowanie i organizacja pracy własnej	0,00%	0
	przedsiębiorczość, inicjatywność, kreatywność	0,00%	0
	sprawność psychofizyczna i psychomotoryczna	0,00%	0
	współpraca w zespole	0,00%	0
	wykonywanie obliczeń	0,00%	0
	wyszukiwanie informacji, analiza i wyciąganie wniosków	0,00%	0
	wywieranie wpływu	0,00%	0
	zarządzanie ludźmi / przywództwo	0,00%	0
	znajomość języków obcych	0,00%	0
	Średni personel do spraw zdrowia gdzie indziej niesklasyfikowany	czytanie ze zrozumieniem i pisanie tekstów w języku polskim	0,00%
komunikacja ustna / komunikatywność		0,00%	0
obsługa komputera i wykorzystanie Internetu		0,00%	0
obsługa, montaż i naprawa urządzeń technicznych		0,00%	0
planowanie i organizacja pracy własnej		0,00%	0
przedsiębiorczość, inicjatywność, kreatywność		0,00%	0
sprawność psychofizyczna i psychomotoryczna		0,00%	0
współpraca w zespole		0,00%	0
wykonywanie obliczeń		0,00%	0
wyszukiwanie informacji, analiza i wyciąganie wniosków		0,00%	0
wywieranie wpływu		0,00%	0
zarządzanie ludźmi / przywództwo		0,00%	0
znajomość języków obcych		0,00%	0
Średni personel ochrony środowiska, medycyny pracy i bhp		obsługa, montaż i naprawa urządzeń technicznych	7,69%
	planowanie i organizacja pracy własnej	7,69%	0
	wykonywanie obliczeń	7,69%	0
	wyszukiwanie informacji, analiza i wyciąganie wniosków	7,69%	0
	znajomość języków obcych	7,69%	0
	czytanie ze zrozumieniem i pisanie tekstów w języku polskim	0,00%	0
	komunikacja ustna / komunikatywność	0,00%	0
	obsługa komputera i wykorzystanie Internetu	0,00%	0
	przedsiębiorczość, inicjatywność, kreatywność	0,00%	0
	sprawność psychofizyczna i psychomotoryczna	0,00%	0
	współpraca w zespole	0,00%	0
	wywieranie wpływu	0,00%	0

Ranking zawodów deficytowych i nadwyżkowych w powiecie jaworskim w 2015 roku

	zarządzanie ludźmi / przywództwo	0,00%	0
Średni personel w zakresie działalności artystycznej i kulturalnej gdzie indziej niesklasyfikowany	komunikacja ustna / komunikatywność	7,69%	0
	planowanie i organizacja pracy własnej	7,69%	0
	przedsiębiorczość, inicjatywność, kreatywność	7,69%	0
	zarządzanie ludźmi / przywództwo	7,69%	0
	czytanie ze zrozumieniem i pisanie tekstów w języku polskim	0,00%	0
	obsługa komputera i wykorzystanie Internetu	0,00%	0
	obsługa, montaż i naprawa urządzeń technicznych	0,00%	0
	sprawność psychofizyczna i psychomotoryczna	0,00%	0
	współpraca w zespole	0,00%	0
	wykonywanie obliczeń	0,00%	0
	wyszukiwanie informacji, analiza i wyciąganie wniosków	0,00%	0
	wywieranie wpływu	0,00%	0
	znajomość języków obcych	0,00%	0

Poniższa tabela ilustruje rozkład odpowiedzi na pytanie o ocenę przygotowania kandydatów do pracy w zawodach, w których pracodawcy zwiększyli zatrudnienie w 2015 roku. Liczby wskazań zgrupowano w dwie kategorie: dobrze (bardzo dobrze + raczej dobrze) i źle (bardzo źle + raczej źle). Analiza odpowiedzi pokazuje, w którym zawodzie najlepiej/najgorzej oceniono przygotowanie kandydatów do pracy.

Tabela nr 16: Analiza oceny przygotowania kandydatów do pracy w zawodach, w których pracodawcy zwiększyli zatrudnienie w badanym roku

Zawód	Wskaźnik struktury odpowiedzi (bardzo dobrze, raczej dobrze)	Wskaźnik struktury odpowiedzi (bardzo źle, raczej źle)	Dobrze vs. źle
Animator kultury*	100,00%	0,00%	100,00%
Asystent nauczyciela w szkole	100,00%	0,00%	100,00%
Barman	100,00%	0,00%	100,00%
Elektromonter (elektryk) zakładowy	100,00%	0,00%	100,00%
Główny księgowy	100,00%	0,00%	100,00%
Kelner*	100,00%	0,00%	100,00%
Kierowca ciągnika siodłowego	100,00%	0,00%	100,00%
Kierowca operator wózków jezdniowych (widłowych)	100,00%	0,00%	100,00%
Kierowca samochodu ciężarowego	100,00%	0,00%	100,00%
Nauczyciel biologii	100,00%	0,00%	100,00%
Nauczyciel nauczania początkowego	100,00%	0,00%	100,00%
Operator automatycznej linii obróbki skrawaniem	0,00%	0,00%	0,00%
Operator koparki	100,00%	0,00%	100,00%
Operator maszyn do produkcji opakowań z papieru i tektury	0,00%	0,00%	0,00%
Operator maszyn rolniczych	100,00%	0,00%	100,00%
Piekarz*	100,00%	0,00%	100,00%
Pomocniczy robotnik budowlany	100,00%	0,00%	100,00%

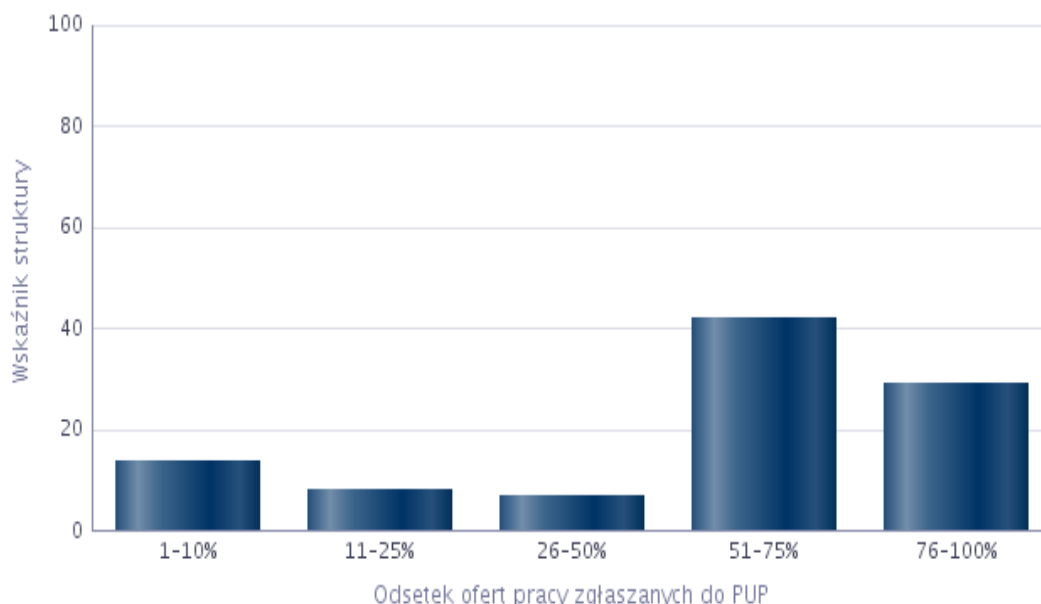
Ranking zawodów deficytowych i nadwyżkowych w powiecie jaworskim w 2015 roku

Pomocnik piekarza	0,00%	100,00%	-100,00%
Psycholog wychowawczy	100,00%	0,00%	100,00%
Robotnik oczyszczania miasta	100,00%	0,00%	100,00%
Sprzedawca*	0,00%	100,00%	-100,00%
Szwaczka ręczna	100,00%	0,00%	100,00%
Technik administracji*	100,00%	0,00%	100,00%
Technik handlowiec*	100,00%	0,00%	100,00%
Technik prac biurowych*	43,24%	0,00%	43,24%
Terapeuta zajęciowy*	100,00%	0,00%	100,00%
Wychowawca małego dziecka	100,00%	0,00%	100,00%

Najczęściej wskazywaną odpowiedzią na pytanie o odsetek ofert pracy przekazywanych do Powiatowych Urzędów Pracy, było „51-75%” (42,17%). W 28,97% przedsiębiorstw współpracujących z PUP odsetek ofert przekazywanych do Urzędów zawierał się przedziale 76-100%. Pełen rozkład odpowiedzi zawierają tabela i wykres poniżej.

Tabela 17: Analiza odsetka ofert pracy zgłaszanych do Powiatowych Urzędów Pracy

Odsetek ofert pracy zgłaszanych do PUP	Wskaźnik struktury
1-10%	13,73
11-25%	8,27
26-50%	6,87
51-75%	42,17
76-100%	28,97

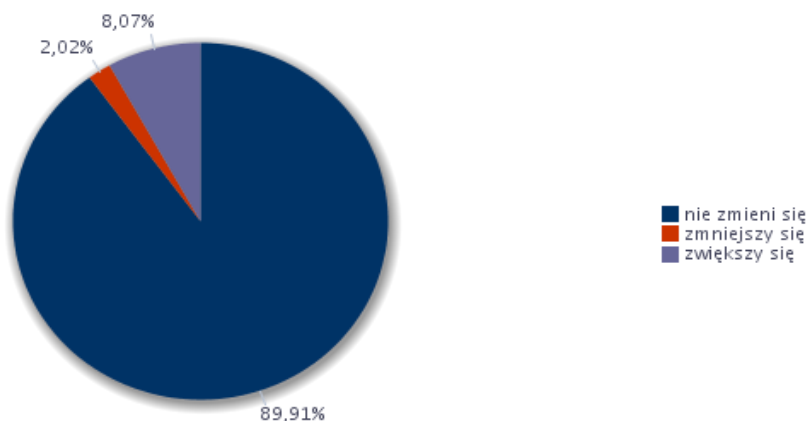
6. Prognoza rynku pracy

Prognoza na szczeblu powiatu jaworskiego została przygotowana w oparciu o odpowiedzi na wybrane pytania uzyskane w ramach badania kwestionariuszowego przedsiębiorstw. Wnioskowanie na podstawie pytań o zmianie w wielkości oraz strukturze zatrudnienia na lokalnym rynku pracy, przygotowywane zostało na rok 2016.

Wykonane badanie dostarcza jedynie informacji o prognozowanych kierunkach zmian obserwowanych w poszczególnych grupach zawodów, a nie o poziomie kształtowania się danego czynnika w zadanym momencie czasu. Dlatego w przypadku uzyskanych wyników, należy zwrócić uwagę nie tylko na to czy wyliczony wskaźnik przyjmuje wartość dodatnią czy ujemną (co świadczy o przewadze odpowiednio optymistycznych bądź pesymistycznych opinii respondentów), ale w szczególności na kierunek zmian.

Na podstawie wyników przeprowadzonego badania można stwierdzić, iż w przypadku 89,91% podmiotów gospodarczych z powiatu jaworskiego, nie przewiduje się zmian zatrudnienia w 2016 roku. Prawdopodobny wzrost zatrudnienia nastąpi w przypadku w zaledwie 8,07% podmiotów, natomiast spadek – w przypadku 2,02%.

Rysunek nr 7: Odsetek przedsiębiorstw przewidujących zmiany w zatrudnieniu w 2016 roku

7. Podsumowanie

Przedstawiony raport za 2015 rok ma charakter diagnostyczny. Raport przedstawia aktualne zjawiska zachodzące na rynku pracy oraz ich krótkookresową prognozę. Dlatego też przedstawione informacje należy przyjmować z pewną rezerwą i łączyć je z własnymi obserwacjami rynku pracy oraz zmieniającą się sytuacją gospodarczą regionu. Niniejsze sprawozdanie nie jest i nie powinno być jedynym źródłem informacji do podejmowania decyzji w zakresie ustalania kierunków kształcenia i szkolenia przyszłej kadry dla pracodawców czy też podejmowania decyzji o wyborze kierunku kształcenia przez młodych absolwentów szkół gimnazjalnych.

Mimo, że wciąż zwiększa się inicjatywa w podejmowaniu działań zwiększających możliwości planowania i poszukiwania zatrudnienia, jest bardzo trudno zmienić nastawienie osób długotrwale pozostających bez pracy, gdyż wychodzą one z założenia, iż podejmowanie jakichkolwiek działań nie przyniesie oczekiwanego rezultatu, czyli podjęcia pracy. Natomiast bardzo często powodem zjawiska

bezrobocia wśród kobiet jest właśnie długi okres pozostawania bez pracy, najczęściej spowodowany wychowaniem dzieci i prowadzeniem gospodarstwa domowego, a co za tym idzie dezaktualizację kwalifikacji zawodowych, braku lub niewielkie doświadczenie zawodowe.

**ZAWODY DEFICYTOWE I NADWYŻKOWE
w Powiat jaworski
INFORMACJA SYGNALNA 2015 R.**

Sekcja	Zaklasyfikowanie	Grupa elementarna
DEFICYT	zawód maksymalnie deficytowy	Chemicy
		Kierownicy do spraw produkcji przemysłowej
		Programiści aplikacji
		Projektanci aplikacji sieciowych i multimedialnych
	zawód deficytowy	Operatorzy maszyn do szycia
		Średni personel w zakresie działalności artystycznej i kulturalnej gdzie indziej niesklasyfikowany
		Kierownicy w handlu detalicznym i hurtowym
		Monterzy linii elektrycznych
RÓWNOWAGA	zawód zrównoważony	Operatorzy urządzeń do spalania odpadów, uzdatniania wody i pokrewni
NADWYŻKA	zawód nadwyżkowy	Elektromechanicy i elektrycy
		Murarze i pokrewni
		Rolnicy produkcji roślinnej i zwierzęcej
		Specjaliści do spraw wychowania małego dziecka
		Monterzy i serwisanci urządzeń elektronicznych
		Robotnicy wykonujący prace proste w budownictwie ogólnym
		Cieśle i stolarze budowlani
		Robotnicy wykonujący prace proste w przemyśle gdzie indziej niesklasyfikowani
		Agenci ubezpieczeniowi
		Kierownicy do spraw obsługi biznesu i zarządzania gdzie indziej niesklasyfikowani
		Kierowcy samochodów osobowych i dostawczych
		Mechanicy precyzyjni
	zawód maksymalnie nadwyżkowy	Rolnicy upraw polowych
		Robotnicy wykonujący proste prace polowe
		Robotnicy leśni i pokrewni
		Błacharze
		Nauczyciele szkół podstawowych
		Pracownicy działów kadr
		Windykatorzy i pokrewni
		Rybaczy i zbieracze pracujący na własne potrzeby
		Robotnicy przetwórstwa surowców roślinnych
		Pracownicy świadczący usługi na ulicach
		Operatorzy maszyn do prania
		Operatorzy urządzeń do produkcji wyrobów szklanych i ceramicznych